

SLOVENSKI NAROD

Iskaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič & Dtn 2.—, do 100 vrst Dtn 2.50, od 100 do 300 vrst & Dtn 3.—, večji inzerati petič vrsta Dtn 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Dtn 12.—, za inozemstvo Dtn 25.—, Rokopisli se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 100.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. — — — JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

SPOMINU POKOJNIH POSVEČEN DAN

Množice živih so počastile včeraj spomin mrtvih — Lepe spominske svečanosti

Ljubljana, 2. novembra.

Skozni mračne koprene jesenskega dne je vsipalo solnce svoj blagoslov, nastal je kristalno lep dan, da so božali gomile med solzami in cvetjem blagodejni solnčni žarki. Tako so lahko ljudje povsem posvetili dan spominu pokojnih.

Ze od ranega jutra so romale nepregledne množice na tihno, avtobusi in druga vozila so neprestano hitela z ljudmi proti Sv. Križu, povsod na ulicah so bili ljudje obloženi s cvetjem in vencami in na ljudeh je ležala resnoba — vse se je te dni nekoliko spremenilo, kot da smo se zresnili ter poboljšali. Na trgu so se ljudje zalagali s cvetjem še čez pol dne. Toliko je bilo še tega blaga, kot da ljudje niso nič prodali ves teden.

Tistim, ki so izkpraveli

Dopoldne se je zbrala množica ljudi pri Sv. Petru. Zdržala jih je ena misel, globoko čustvo — spomnili so se tistih, ki so izkpraveli na bojnih poljanah in ki nimajo zdaj niti grobov. Po maši za vojne žrtve, ki jo je opravil kaplan Cuderman, in pri kateri so bili združeni pevski zbori šentpeterske župnije, se je množica zbrala ob spomeniku vojnih žrtev pri cerkvi. Tudi šolsko mladino so pripeljali vzgojitelji k žalni svečanosti, mladino, ki ni okuša vojnih strahot in jih ne more razumeti — in naj bi ji bile prihranjene.

Spomenik je bil kar zasut s cvetjem in ves sredi neštetihih prižganih sveč — mnogo je v Ljubljani in v okolici svojeve tistih, ki jih je vzela vojna vihra, še vedno so nezacejlene rane in ljudje ne morejo potolčiti bolečine niti gluhemu grobu.

Tik ob spomeniku so se zbrali vojni tovariši tistih, ki so žrtvovali vse, ostal jim je pa le ta mrzel kamen, zastopani so bili: Zveza bojevnikov, Udruženje vojnih invalidov in odbor za postavitev spomenika. Zbrali so se tudi pevci, ki so peli pri maši, »Danice«, »Moste«, »P. H. Sattnerja«, »Zvezde« in »Štirjankca«, in ki so tvorili združen močan zbor. Pevodavja je bil g. Zdešar. Zastopane so bile vse tri skupine Zveze bojevnikov iz šentpeterske župnije s predsedniki: Zupančičem, Hlebscem in Rozino, centralni odbor so pa zastopali: kurat Bonač, Turel, Piric in Rozina. Odbor za postavitev spomenika sta zastopala predsednik g. Viktor Rohrmann in korvotni kapetan v p. Kubelka.

Ko je župnik g. Petrič opravil molitve, so pevci zapeli skladno pretresljivo Jenkovo žalostinko »Blagor muc«. Ta žalna svečanost je bila skromna, zato pa brez plehklega pompa ter so se je udeležili ljudje, ki so res čutili za tistimi, ki jim je vrnjena počastitev. Ženice iz okolice, matere, ki jim je vojna vzela sinove, so jokale kot joka res iskreno preprostata mati, ko izgubi svojega otroka. Dve ženi sta hoteli na vsak način k spomeniku, ko so pevci peli, in mista razumeli, zakaj ne smeta h kamnu, da bi se izkloali ob njem.

Pesem je utihnila ter prevzela poslušalce, kar je stopil pred spomenik g. Rozina, tajnik Zveze bojevnikov, ter spregovoril res iz srca. Ni poveljeval vojne kot nekateri tako radi, nego je naglasil, da je že dolgo, odkar je minila ta svetovna bitnost, v kateri so bile uničene neprecenljive gnotne dobrine, nesmiselno uničene sile, ki bi lahko ustvarjale čudeže v dobro človeštva, v kateri je izkpravelo toliko ljudi, in da je že precej dolgo, odkar je odjeknil zadnji strel in zamrni smrtni krič po materi, ženi — a nikogar ni bilo — vendar rane še niso zacejlene in pridejo trenutki, ko se zopet odpro, četudi so se že začele cehtiti. Na ta dan se spominjamo svojih pokojnih na njihovih gomilah, ki jih negujemo ter krasimo — toda kje so grobovi teh naših tovarišev, je povzdignil glas govornik, ali nad njihovimi kostmi valovi klasje ali se šopiri plev, ali se njihove kosti bele na visokih ledenkih ali troneh v nedostopnih prepadih? Ne vemo, le ti štirje kamni pričajo, da jih ni več... In ob njih smo se zbrali, naša dolžnost je... Ta spomenik nas spominja, česar ne smemo nikdar pozabiti in še potomcem bo spomin — trpek sicer, zelo trpek na tiste, ki so umirali v nedelovskem trpljenju, ker je pač tako zahtevala usoda...

Govornik je pozval tovariše, da so položili venec pred spomenik — »tovarišem, katerih kosti so raztresene po vsem svetu...« Pevci so zapeli v srce segajočo Prelovo žalostinko »Oj Doberdoba«, naskar so se ljudje razšli zamisljeni pod močnim vtisom komemoracije.

Na starem in novem pokopališču

Ze dopoldne je obiskala ogromna množica pokopališče pri Sv. Križu, popoldne so pa meščani skoraj povsem zapustili mesto. Tempo avtobusnega prometa je bil velemestni; nešteti avtobusi so drveli skoraj v nepretrgani vrsti na pokopališče in kot se je soferjem mudilo tja, se jim je tudi nazaj. Konkurenca je bila izredno huda, in kdor prej pride, prej melje. Kljub temu, da so se ljudje pomikali po glavnih cestah v gostih procesijah, ki so bile tudi po 2 km neprekinjene, vendar so bili tudi avtobusi vedno polni. Za nekatere je bil večerajšnji dan izredno vroč delavnik. Tu di izvoški so se zbudili iz vsakdanje drame, ni jim bilo treba dremati pred pustimi hoteli. Konjški so peketai, izvoški so pa samozavestno nategovali varjete in jih ni nič motilo hupanje vozil njihovih sodobnejših konkurentov.

Da, vse je hitelo na Ljubljansko polje, ki postane jeseni nekam posebno tužno. V primeri z ogromno množico teh romarjev so se le redki ustavili pri Sv. Krištofu, čeprav je bilo tudi tu izredno mnogo ljudi. Mnogo grobov je samevalo v plevele brez cvetja in sveč, vendar so pa pla-polale sveče tudi na mnogih neznanjih grobovih. Naših velikih mož so se pa spomnili »Preporodovci«. Okrasili so jim grobove z vencami. Ali se jih je spomnil še kdo drugi?

Ni bilo lahko priti k Sv. Križu, pešci so se morali neprestano umikati drvečim vozilom, k sreči pa pot ni bila blatna. Pred pokopališčem je bilo nenavadno vzvenje. Cela četa stražnikov je urejevala živahen promet. Med množico ljudi, neštetiimi stojnicami in oglušujočim prometnim hrupom se je človeku nehotе zazdelo, da je ves ta vrvež podoben nekoliko žegnanjskemu, zlasti če se je spomnil, kako je na delu... Tam pa še nihče ne prodaja pred pokopališčem slašiče, pečenega kostanja, niti sveč ne, v mestu pa morajo ljudje povsod in vselej hlastati za zasluškomo. Vse to, kar je v mestu v zvezi s počastitvijo mrtvih, sloni preveč na vidni, kupčijski podlagi, da se zdi lepota pijetnega čustvovanja zelo okrnjena. Pred pokopališčem so ponujali vence in cvetje do noči — izredno mnogo je bilo tega blaga, ženske so pa stale z vencami v rokah nepremično, kot da vsi sveti ne smejo mimiti. Na pokopališču pri cerkvi je sedel na samokolnici reven možak ter čakal z obupnim obrazom dela do mraka, ko so bile urejene gomile že pohojene.

Društvo, ki skrbi za revne otroke, je pobralo prispevke pri vohodu na pokopališče, ga tudi daleč pred pokopališčem je bilo mnogo nabiralev in beračev. Na štete obiskovalcev pokopališča po številu darovanih kovancev se pa letos ne moremo zanesti, saj mnogi niso posegli v žep. Če bi darovalo le pol obiskovalcev po 25 par, bi bili nabiralci lahko veseli. Sicer je pa bila pri vohodu tudi takšna gneča, da ljudje niso mogli brskati v žepih.

Tihna njiva je bila tu in tam kar zasuta z vencami, morje luči je drhtelo na grobovih in odromno cvetja je dalo življenje za mrtve... Letos ni pomorila slana krizantem, aster in geranij, pa so sklonile glavice ob bleščkem marmorju. Ljudje je bilo toliko, da se je zdelo pokopališče kar majhno. Na glavnih prehodih je postalo od časa do časa tako tesno, da se je ustavil ves promet. Zato ljudje tudi niso mogli paziti na skrbno urejene grobove in so jih kmalu pomandrali.

Ob 15. se je zaježila množica sredi pokopališča ob velikem križu, stražniki so s težavo vzdrževali red. Ljudje so v krogu prisluhnili molitvi, Requiem... A žalostinka, Vilharjeva »Nagrobnica«, je segla ljudem globlje v srca kot latinska molitve. Pel je možki zbor Habadove pevске župe pod pevovodje g. Z. Prelovcem. Kot tožba nad nepremagljivo minljivostjo je krlča pesem srca. Zepeli so še ganljivo »Blagor muc«, naskar se je množica zganila in se valujoča zganila ob spomeniku judenburških žrtev.

Na vojaških grobovih

Vojaški grobovi so bili pokriti s cvetjem in skrbno urejeni. Znanst na skupnih grobovih ob velikih lesenih križih je bilo kar nakopičeno cvetja. Kot je bila skromna počastitev vojnih žrtev pri Sv. Petru, takšna je bila tudi tu. Le zastopniki Udruženja vojnih invalidov in Zveza bojevnikov s celotnim osrednjim odborom in delegati vseh skupin ZB iz Ljubljane in

okolice so se zbrali ob spomeniku kot oči-cljeni predstavniki. Pevci so zapeli tužno »Vigred«.

Nad pokopališčem je krožilo letalo kot v počastitev, ko je odpiral srca s plamtečimi besedami kurat Bonač. Odpiral jih je in vlival vanja ogenj bratoljubja. Z nekaj besedami nam je preočil najglobljo grozoto vojne, tega najstrašnejšega prokletstva. Kako so umirali tisoči in tisoči, ki jih ni nihče pokopal. Vlačili so jih v svežnjih, ker niso imeli nosil niti za ranjence. Odlagali so jih v jarkih na kupih. Zagrebja jih je mati zemlja sama, ko je deževala na nje z drobci granat... Tovariši so ob takšnem pogrebu nataknilijabonete na puške in kopita so udarila ob okrvavljeno zemljo. Molčali so. Molik, ki je obenem najstrašnejši in najglasnejši protest...

Kadar bo Evropa še žejna klanja, naj bi brzgnala kri iz zemlje, ki je z njo tako prepojena, v slapovih, naj bi poplavila zemljo, da bi se ljudje združili pred novo strahoto ter se zavedli, da milijoni žrtev kriče, da se naj narodi vendar že zedinijo. Kdor bo še zagrabil za meč, bo onestati vse te neštete žrtve nečloveške vojne. Mrtvi bi morali vstati iz grobov, če bo še kdo barantal za človeška življenja... Briand, Stresemann in Herriot so borci za mir — a koliko jih je, ki mislijo še vedno na vojno! — toda vsi moramo propagirati mir, ne le državniki, vsi, tudi ponižani in razžaljeni. Meč iz rok, pero v roke! Naša doba je doba strupenih plinov v vseh pogledih — vsestransko smo zastupljeni — zadnji čas je, da se tega zavezamo, da začnemo pravilno ceniti neprecenljive žrtve svetovnega klanja.

Govornik se je toplo zahvalil meščanom, ki so počastili s tako lepo udeležbo spomin vojnih žrtev; zahvalil se je tudi pevcom, ki so ostali še vedno zvesti ZB; le pevci so prišli kot vselej. Obžaloval je, da še ni zgrajena piramida kot spomenik vsem našim mrtvim borcem in da še niso pobrane njihove raztresene kosti. Vzkliknil je, da bodo zgradili piramido iz svojih src, ki jim bo klicala večni mir, če jim ne moremo posvetiti kamna...

Po molitvi je žalostinka »Oj Doberdoba« zganila v srcih strune tihe tuge. In zadelo se je človeku, ko je zapustil pokopališče, da je ves svet veličko pokopališče, saj je povsod še toliko sledov in žrtev svetovnega klanja in ker so ljudje še vedno tako slepi in žejni krvi.

Na Suhem bajerju

Prav lepa pietetna svečanost se je vršila ob 11. tudi na Suhem bajerju pod Golovcem, kjer leže nesrečne žrtve avstrijske soldateske Zavedni rodoljubi so okrasili grobove z vencami in cvetlicami, na vseh grobovih so pa gorele svečke. Ob 11. se je pri Suhem bajerju zbralo mnogo občinstva, med katerim smo opazili tudi senatorja dr. Rožiča, občinskega svetnika Dachsa, zastopnike raznih organizacij in korporacij. Pevsko društvo Krakovo-Trnovo ter pevski cerkveni zbor iz Trnovca sta najprej zapela žalostinko »Vigred se povrne« in »Blagor muc«, nato je pa opravil cerkvene obrede bivši narodni poslanec g. Fran Barle, ki je blagoslovil grobove. Po cerkvenih obredih so pevci zapeli še Prelovo »Oj Doberdoba«. Ko so izzveneli zadnji akordi, se je množica razšla.

Promet in drugo

Kdor je hotel praznovati praznik mrtvih, je kmalu pobegnil iz šumne gneče radovelnečev pri Sv. Križu in se zatekel na opuščeno pokopališče pri Sv. Krištofu, ki se naglo izpreminja v pravi sveti gaj z visokimi cipresami. Tudi tu je bilo dosti ljudi, vendar je bila pa povsod svečana pobožna tišina, da si čul šuštenje starih žalujk padajočega listja. Vse grobove zaslužnih mož so uredili in s cvetjem okrasili člani »Preporoda«, mestna občina je pa tudi na tom pokopališču, kakor pri Sv. Križu, položila na več grobov velike vence s trakovi v mestnih barvah.

Obiskovalci grobov so bili na obeh pokopališčih nevoljni, ker so jih v prevelikem številu naštevali nabiralci darov z rumenimi, rdečimi in tudi kar navadnimi lesenimi nabiralniki. Nabiralci obeh spolov in najrazličnejših letnikov so čakali na darove že ob avtobusu pred vohodom, privali so se pa tudi med množico pred izhodom, da je naznanjeno šteje obiskovalcev grobov popočetno izgubilo svoj pomen. Ljudje so se izpraševali, kdo pravzaprav zbira darove, ker so organizacije premalo objavile v listih, splošna sodba je bila prav neugodna ter je vse poudarjalo, naj bi nabiralec, če je ob tej priliki sploh ustrepen, razstrela mestna

»Pomožna akcija«, rdeči križ ali Kolo jugoslovenskih sester, torej kaka velika organizacija, ki vživa zaupanje vseh slojev. Nikdo ni bil namreč poučen, če je bila kontrola nabiralec dosti stroga, da se med nabiralec niso vrinili tudi nepoblašteni in nezanesljivi ljudje. Pri tem moramo seveda tudi omeniti, da je v taki gneči, kot je bila pri Sv. Križu ob vohodu in izhodu, kontrola tudi skrajno težko izvedljiva, omeniti pa moramo, da so bili morda znaki, ki bi jih na vsak način morali imeti, večine nabiralev morda tako majhni, da jih nismo opazili, a tudi nabiralniki bi morali biti vsi enaki, da ljudje ne bi sumili zlorabe, kar jih je večeraj prav znatno odvrčalo od darežljivosti.

Vse ceste na pokopališču je mestna občina osnažila in nasula z drobnim peskom, da so bile res lepe, a tudi, kar se tiče prometa, je bil povsod vzoren red. Politiija je na Majinjem trgu celo oskrbela, da avtobu-

si niso bili prenapolnjeni, ker je stražnik vsak avtobus takoj zaprl, ki je bili zasedeni, na Krekovem trgu pa tega nismo opazili. Za prihodnje leto tudi vseujemo, da bi stražniki tudi na pokopališču regulirali vstopanje v avtobuse, ker so se ljudje vanje gnetli z vso silo, da so se pri vratih vedno zagodili in izgubili mnogo časa. Če ljudje nečejo biti pametni iz prazniku primarno disciplinirani, naj pa pač pomaga policija, da ne bo več kričanja in preklinjanja. Tudi že na pokopališču pred izhodom bi policija morala krotiti nestrpno množico, ker je bila pred izhodom s pokopališča gneča v resnici nevarna, stražnik je pa stal ob izhodu pred pokopališčem, kjer je množica imela že dosti prostora, kakor bi se obiskovalcem grobov zavaljeval za obisk z vjudnim priporočilom, naj se kmalu spet vrnejo, ko nam pokojni dosti glasno kličejo: Na svidenjel

Fronta proti Papenu

Nemške dežele pod vodstvom Bavarske snujejo enotno fronto proti Papenu — Sestanek v Stuttgartu

Berlin, 2. novembra. Hindenburg je imenoval nove državne ministre. Državni komisar za Prusko dr. Bracht bo vodil pruske notranje zadeve, pruske finance prevzame dosedanj državni podtajnik Popitz. Oba bosta v državni vladi ministra brez listnice. Državni minister za kmetištvo Braun bo vodil pruski kmetijski resor.

Berlin, 2. nov. Imenovanje novih ministrov v državni vladi, ki bodo obenem vodili posle pruskim ministrom, je izzvalo v ostalih nemških deželah znova veliko ogorčenje. V tem vidijo nov poizkus Papenove vlade ukiniti sedanji federalistični ustroj Nemčije in uvesti hegemonijo. Kakor se doznava, je državni kancelar Papen po naročilu Hindenburga brzojavil bavarskemu ministrskemu predsedniku zagotavljaljoč, da so vsi ukrepi, izdani v svrhu rešitve pruskega problema, izdani samo v ta namen ter se ne bodo nikdar izvajali napram ostalim nemškim deželam, najmanj pa proti Bavarski. Državna vlada izjavlja, da ne misli nikdar izpremeniti federalistične ureditve nemške države. To pa, kar se je zgo-

dilo sedaj, je bilo državna potreba. Papen se je razen tega delj časa telefonično razgovarjal z bavarskim ministrskim predsednikom. Vsebinsa tega razgovora sicer ni znana, vendar pa se iz okolice bavarskega ministrskega predsednika zatrjuje, da se bavarska vlada ni niti najmanj pomirila in da so zaradi dogodkov v Berlinu že skrajno ogorčeni.

Bavarski ministrski predsednik dr. Heldt je včeraj popoldne odpotoval v Stuttgart, kjer se bo sestal z württembergskim in badenskim ministrskim predsednikom. V Stuttgart je prispel tudi odposlanec državne vlade Lerchner, ki bo ustmeno pojasnil dr. Heldtu stališče državne vlade.

Iz krogov bavarske vlade se izve, da namerava dr. Heldt osnovati skupno fronto nemških dežel proti Papenovi vladi. Za enkrat je gotovo, da se bodo v tem pogledu zedinile za enotno postopanje Bavarska, Württemberg, Baden, Saška in Oldenburg. V teh državah imajo večino narodni socialisti in je zato protipapenska fronta lahko izvedljiva.

Nagrade dnevničarjem Pošne hranilnice

Beograd, 2. novembra. Službene Novine objavljajo uredbu o višini nagrad za dnevničarje Pošne hranilnice. Po tej uredbi bodo dobivali dnevničarji, ki vrše službo zvanličnikov brez ozira na kvalifikacijo: v prvem draginjskem razredu 1100, v II. 950 in v III. 850 Din mesečno; dnevničarji, ki vrše službo služiteljev, bodo dobivali v prvem draginjskem razredu 950, v II. 850, v III. 700 Din mesečno; dnevničarji s strokovno kvalifikacijo: v I. draginjskem razredu 1200, v II. 1100 in v III. 1000 Din mesečno; dnevničarji s fakultetno izobrazbo: v I. draginjskem razredu 1400, v II. 1300, v III. 1200 Din. Vsako drugo leto zadovoljive službe se poviša nagrada na prvi skupini za 50, v drugi za 40, v tretji za 60 in v četrti za 80 Din mesečno. Oni dnevničarji, ki so sedaj v službi in imajo večjo nagrado, kakor pa jo določa ta uredba, obdrža svoje dosežanje prejemke.

Iz sodne službe

Beograd, 2. nov. S kraljevim ukazom je postavljen za starešino sreskega sodišča na Vranokom Fran Kompare, dosedaj sodnik okrožnega sodišča v Celju. Za sodnika sreskega sodišča v Celju je imenovan Vladimír Kravos, dosedaj sodnijski pripravnik. Premeščena sta sreska sodnika Fran Detela iz Brežice v Mursko Soboto in Fran Veržič iz Murske Sobotе v Brežice.

Premestitev

Beograd, 2. nov. p. Premeščeno je k finančni direkciji v Ljubljani za računskega kontrolorja V. H. skupine Ivan Laznik, dosedaj pri finančni direkciji v Novem Sadu.

Odklikovanje

Beograd, 2. nov. Z redom jugoslovenske krogne V. stopnje je odklikovan g. Fejks Justin, višji geometer in ekonom Slovenskega lovškega društva.

Letoviški kraj v radovljiškem srezu

Beograd, 2. nov. p. Z odlokom ministra za trgovino in industrijo je v emielu zakona o ugodnostih za hotelsko industrijo proglašeno za letoviški kraj Predtrg v srezu Radovljica, brisan pa kraj Radov v istem srezu.

Kliring z Italijo uveljavljen

Rim, 2. novembra. Službeni list objavlja dekret, s katerim se uveljavlja kliringški sporazum, sklenjen med Italijo in Jugoslavijo 22. oktobra v Rimu.

Nov potres v Grčiji

Atene, 2. nov. Na otoku Kalikidike, je bil sinoči ob 18.05 zabeležen izredno močan potres. Najhuje se je občutil v krajih Poligros, Arera, Strageira in Stratoniki. V teh krajih se je porušilo mnogo hiš. Prebivalstvo se je v paničnem strahu razbežalo na vse strani. Deset minut pozneje je sledil drugi potresni smek, ki se je močno občutil tudi v Solunu, Serezu, Brami in Kavali.

Neuspel atentat na Hoovera

Washington, 2. novembra. Na železniški vlak, v katerem se je vozil predsednik Hoover na svojem volilnem potovanju po državi Ohio, je bil poskušen atentat. Storitci so odstranili v bližini mesta Atene v državi Ohio viljake pri tračnicah. K sreči pa tračnice niso popustile, tako da je atentat ostal brez posledic.

Sneg in mraz v Bosni

Sarajevo, 2. nov. V vsej pokrajini je nastopil nenađen mraz. Po solnčnih jesenskih dnevih je prišlo do naglega vremenskega preokreta. Pomoči je deževalo, proti jutru pa je začelo snežiti in sneg ni prestopno dalje. Temperatura je v vsej bosanski krajini zelo padla.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2312.07—2323.43, Berlin 1362.36—1373.16, Bruselj 799.41 do 803.35, Curih 1108.35—1113.95, London 189.75 do 191.35, NewYork ček 5724.92—57.53.18, Pariz 226.77—2226.89, Praga 170.01—170.87, Teat 233.79—296.19.

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespanju, utrujenosti, pobitosti, tesnoboosti, imamo v naravnih »Franz Josefovih grenčič domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi takoj preženemo. Sloviti zdravnik priznava, da rčinkuje »Franz Josefova« voda sigurno pri ljudeh višje starosti. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Sadni Sejem

od 5.—7. novembra
na Ljubljanskem velesajmu
Poslužite se te prilike za nakup sadja za
zimo po ugodnih cenah. 12786

Kongres Jadranske straže v Skoplju

Nad 100 delegatov — Prihodnji kongres bo 1. 1935. v Ljubljani

Skoplje, 31. oktobra.

Zadnje tri dni oktobra se je vršila v Skoplju skupščina našega pomorskega združenja »Jadranske straže«. Ta je tudi v dravski banovini že močno razširjena in ima številne svoje mestne odbore in poverjeništa združena v dveh oblastnih odborih v Ljubljani in v Mariboru. Oba imenovana odbora sta bila zastopana na skupščini. Ljubljana po gg. dr. Jegliču iz Ljubljane in učitelju V. Pirnatu iz Novega mesta, Maribor je zastopal zastavnik g. Pirc.

Iz vse države, kjer ima organizacija okoli 600 ogrančkov s približno 100.000 člani, je prihitelo na kongres nad sto delegatov vseh oblastnih odborov in izvršni odbor iz Splita. Skoplje jih je pričakalo v najslavnostnejši obliki. Tisočglašna množica na kolodvoru in po dolgi ulici Kralja Petra do prostranega trga pred starim Dusanovim mostom in divnim oficirskim domom. Pozdravni govori, godba, petje, vtilikanje. Povorka v mesto je bila manifestacija državne misli na jugu naše države. Vsa šolska mladina in vse škopsko dijaštvo do omladincev (in vseh je na tisoče, saj šteje Skoplje nad 70.000 prebivalcev), društva, korporacije, meščanstvo — čez cesto mogočen in lep slavolok z dobrodošlico čuvarjem našega morja. Na čelu spreveda predsednik organizacije dr. Ivo Tartaglia, bivši primorski ban, s podpredsednikom izvrš. odbora admiralom Stankovičem, komandantom vojne mornarice in predsednikom škopske obl. skupščine J. d. upokojenim generalom Rističem. Vse mesto v zastavah, na povorko se je sipalo cvetje. Tako je bilo v petek ob prihodu večernega brezvlaka.

Naslednji dan je bil posvečen predkonferenci, ki je rešila v dvorani Prosvetnega doma vsa preostala vprašanja organizacije, tičoča se njenega notranjega ustroja in finančnega vprašanja in načrta programa dela in propagande. Med drugimi zanimivostmi se je tam zagnalo, da je oblastni odbor v Skoplju organiziral v zadnjem četrtletju po vardarski banovini 47 poverjeništev J. S. z do 3000 člani in to je med kmečkimi prebivalstvom, kar je vsega priznanja vredno delo.

Skupščino je posetil kot delegat J. S. v Pregi g. Markus, ki je bil živahno pozdravljen. V glavnem mestu bratske Českoslovaške obstoja že od 1. 1925. Jadranska straža, ki je dosegla v tem času prav vidne, da, zavidljive uspehe.

Škopskemu dijaštvu je v soboto popoldne predaval tajnik izv. odb. dr. Ivo Rubič o Jadrani in pri tem je došlo med navdušeno mladino do tako spontanosti, da je posegla vmes policija in več dijakov aretirala. Ponoči so jih izpuščili. Glavni tajnik gen. Todorčević je isto popoldne imel slično predavanje častnikom škopske garnizije. Mladina pa se je zbrala in v veliki povorki je prišla proti večeru pred Prosvetni dom, kjer je J. S. zborovala. Prepevali so domoljubne pesmi in vzklikali domovini, policija pa jih je razganjala.

Zvečer se je v kinu »Balkan« prvič predvajal novi film Jadr. straže. Raznolik je in zanimiv in dolg. Slike so zelo posrečene. Dobimo ga tudi v dravsko bano-

vino. Uvodoma je govoril o našem morju dr. Rubič, godba škopske J. S. pa je pridno svirala ves lepi večer.

V nedeljo so svečanosti dosegle višek. Ob 10. dopoldne je otvoril predsednik dr. Tartaglia slavnostno skupščino v krasni slavnostni dvorani Oficirskega doma, ki mu brez dvoma ni enakega na Balkanu. Velika dvorana je bila natrpana. Zastopnik Nj. Vel. kralja in predsednika vlade in lokalnih civilnih in vojaških oblasti in organizacij, delegati in občinstvo, med njim mnogo južnoslovenskih kmetov, članov J. S.

Izrpen in z navdušenjem sprejet je bil kleni govor predsednika Tartaglie, ki je razvil svoje lepe misli in pripjal dejstva v skoro celournem govoru. Končal je: »Z Jadransko stražo za Jadran, na Jadran!« Za njim je govoril poslanec Nj. Vel. kralja, dalje zastopnik českoslovaške J. S. in za njim delegat učitelj Viktor Pirnat, ki je v pesniškem govoru opozorjal skupščino, da smo imeli tudi Slovenci svoje morje in lastno obalo, kar pa smo pred 12 leti nasilno izgubili, čeravno je to naše in le naše. Njegov govor je bil opetovano prekinjen s silnimi ovacijami in stari možem so silile solze v oči ob tužni sliki neosvobojenih bratov Inozemski naši listi bodo prinesli govor v celoti. Potem je predaval dr. Belin o zvezi zaledja z Jadranom, kar bo odvisno v reviji.

Sprejeti so bili vsi sobotni sklepi in izbran je bil novi izvršni odbor z 31 člani kot določajo novo sprejeta pravila. Predsedoval bo še dalje velezaslužni dr. Tartaglia in njemu ob strani naš admiral Stankovič. V odboru je mnogo mladih moči, ki bodo posvečale organizaciji vse sile, da bomo čez tri leta žili na prihodnji skupščini še o vse lepših rezultatih. In skupščina bo tedaj, 1935. leta, v Ljubljani. Pripravljamo se Slovenci, že vnaprej na dostojen sprejem, ki v nobeni smeri ne sme zaostajati za Skopljem. Jadranska Straža naj se razširi pri nas v sledeje selo, ker le na morju je naša bodočnost.

Skupščino je brzojavno pozdravilo nadsto krajevnih odborov in to celo iz Varšave, Carigrada in Newyorka.

Zvečer je bila gotova na čast slavnostna akademija v mestnem gledališču. Književnik g. Bartulović je govoril o Jadrani, vsi srednješkolski škopski zavodi so nastopili s petjem, tamburanjem in goslanjem, kot je prejšnji večer prepeval na tovariškem večeru v hotelu »Bristol« črnogorski guslar, in končala se je slavnost z vprizoritvijo enodejanke »Hej Slovani!«. Gledišče je bilo polno. Pevsko društvo »Vardar« je zapelo celo slovensko pesem »Nevesta«, ki jo je komponiral za ženski zbor pevovodja g. Josip Brnobič, rojak iz Istre. Pevsko društvo »Vardar« praznuje letos 25 letnico obstoja in dobi zastavo od Nj. Vel. kralja.

Zadnjega oktobra je zborovala še glavna skupščina J. S. in v ponedeljek zvečer je bil slovesen odhod delegatov iz carskega Skoplja. Pol mesta je čuvarjem Jadrana želelo srečno pot in gotovo je, da ne eni, ne drugi teh lepih dni ne bomo zlepa pozabili.

Vse za naš Jadran, a Jadran za nič. Čuvajmo naše morje!

bita prodana za 3.050 Din, kar je pa izjemna cena. V splošnem so ponujali mlade krave s teleti po 1.500 Din, dobil si pa tudi lahko krave s teleti znatno ceneje. Kmetje so se najbolj hvalili s kravami, češ, koliko mleka imajo in res so nekatere komaj prestopale z težkimi vimeni, nihče pa seveda ni vedel, kdaj so bile zadnjič pomolzene.

Konj je bilo danes izredno malo, kar pa ne pomeni, da so jih kmetje poklali kot krave. Konj pač na zimo nihče mnogo ne kupuje, zato jih je zaman goniti na sejem. Kmetje so se postavljali s čilimi vranici in pohabljenimi mrhami ter dirkali z njimi, kar pa vsemu ni privabilo kupcev. Cene se v splošnem niso spremenile vse leto, saj so vedno nizke. Zelo lepega konja lahko dobiš po 4500 do 5000 Din, dovolj je pa seveda tudi kljuset, ki so po 1000 Din in še ceneje, a so kandidati za konjereca.

Kmetje so kljub slabim kupčijam modrovali v gostilnah a seveda o slabih časih.

Danes in jutri ob ¼ 3. pop. zadnji predstavi ZKD filma
INGAGI
Lov na gorile in tigre. Živa ženska v obujmu strašne gore! Predstave v ELITNEM KINU MATICI

Mea culpa
Ljubljana, 2. novembra.
Spoštovani gospod, ki sem Vas zvalil, da poslušate moj »Opomin«, oprostite mi ta moj greh.

Storil sem ga po lastni volji in na lastno odgovornost za umetnost in za umetniško. Nikakor ne v imenu slovenskih umetnikov! Laže, kdor tako govori. Kajti, jaz ne počenjam ničesar v imenu drugih. Zdametj že sem se odločil misliti z lastno pametjo in govoriti z lastnim jezikom.

Spisal sem »Opomin« premissi, na podlagi dolgih opazovanj, izkušenj in spoznanj, in kar je v njem povedano, je vse resnično. To lahko dokazem in bom dokazal onim, ki so dobre volje: s takimi pa, ki delujejo z obrekovanjem, podtikavanjem in z lažjo, se ne razgovarjam.

Obrnil sem se s poštenim namenom in odkriti besedo na pošteno ljudi, da se zavamejo za one umetnike, ki so vredni pravičnejšega življenja — zaradi umetnosti, ki so sposobni in voljni izrabiti vso svojo energijo v čast umetnosti in naroda, kar jim pa zabrajujemo naše zanikane razmere. Pa sila neumnosti, umazanosti in lažnivosti se je zoperstavila moji nameri.

Z ozirom na Vašo hitro pripravljenost zavzeti se miselno in gmotno za dobro stvar, globoko občalujem, da sem Vas zvalil in spjeljal v mračno in zatohlo ozračje našega umetniškega življenja. Mea culpa. R. Jakopič.

Vlom na Mestnem trgu

Ljubljana, 2. novembra.
Ko je prišel davi okrog 8. trgovca F. Hann v svoj lokal na Mestnem trgu, ki je v znani hiši nekdanjega »Bidelmana«, je takoj opazil, da je bilo v trgovino vlomljeno. Vežna vrata lokala je našel samo priprta, v lokalu samem je pa bilo vlomljeno v blagajno. Tat je z navadnimi škarpami vlomil v predal in pobral iz njega 3700 Din gotovine, poleg tega je pa iz trgovine tudi odnesel 4 kovčke v vrednosti 2700 Din, več aktovk v vrednosti 870 Din in več nahrbtnikov v vrednosti 1500 Din in nekaj manjših stvari.

Lokal je vlomilec odprl s ponarejenimi ključi. Škoda je deloma krita z zavarovalnico. O vladu je bila dopoldne obveščena policija, ki je uvedla preiskavo.

Kako bo 1. 1950

Zanimivo je, da zdaj niso več utopisti in avtorji fantastičnih romanov tisti, ki nam pripovedujejo, kako bo na svetu v prihodnjih desetletjih. Mesto utopistov so zavzeli učenjaki in profesorji, ki skrbno proučujejo razvoj sveta v preteklih letih in iz tega sklepajo, kakšna bo bodočnost. Angleški učenjak in izumitelj prof. M. Low pravi: »Ko sem pred tremi leti trdil, da bomo telefonirali iz Londona v Ameriko, so mi odgovarjali, da taki čudeži niso mogoči. Brezžična telegrafija, radio, letala, vse to se je zdelo našim očetom čudežno. Leta 1950, bo mr. Brown v Londonu govoril telefonično z Ameriko tako dobro in lahko, kakor govori s svojim prijateljem v mestu. Skoro v vsaki hiši bo aparat, ki bo omogočal gledanje na daljavo.

Človek bodočnosti se bo lečil med spanjem električno, da bo povečal svoje življenske moči. Živel bo v umetni svetlobi, ki bo prijetna in poceni. Pri zidanju hiš se ne bo treba več ozirati na solnce. Tudi položaj žensk se bo zboljšal. Malokatera bo kuhala doma, gospodinje bodo naročale jedi večinoma telefonično iz restavracij. Kakor zdaj avto, tako bo stalo pred hišo italo in izlet v Indijo. Ameriko ali kamorkoli bo tako prijeten, kakor je zdaj vožnja po železnici v najbližje kraje. Upam, da se bodo v 20 letih tudi narodi sporazumeli glede enotnega jezika. Rast človeka se

uredi s funkcijami raznih žlez, določiti spol deteta pred rojstvom bo prava igračka. Pojavile se bodo tudi živčne bolezni, kati naši čuti bodo vedno ostrejši in trušči velemest bo le takrat znosen. Če bomo nosili na ušesih zaščitne poklopce.

Danes nepreklicno zadnjikrat
poje najslavnější svetovni tenorist, Poljak
JAN KIEPURA
v Elitnem kinu Matici
v najfenomenalnem vefilmu pevskega čara, naravnih krasot in ljubezeni
PESEM NOČI
Publika navdušena! Danes zadnjikrat! — Ob 4., ¼ 8 in ¼ 10 zvečer
Elitni kino Matica
Telefon 2124

Na meji ustreljen

Škofja Loka, 2. novembra.
V nedeljo se je na meji blizu Škofje Loke, t. j. na sektorju pri Kopačnici pripetil žalosten dogodek. Dva moška sta od italijanske strani prekorajčila našo mejo, kjer ju je ustavila obmejna straža. Dočim je prvi sledil pozivu graničarja, je začel drugi bežati. Vojak je klical za njim, saj se ustavi, ker se pa begunec za poziv »stoj!« ni zmenil, je graničar streljal. Nesrečneza so zadelo tri kroglice in je oblašal mrtev.

V nedeljo se je v vasi Leskovicca vršilo žegnanje. V Brdo, ki je še na italijanski strani, so se z avtomobilom pripeljali stiri mladeniči, dva izmed njih, in sicer 24-letni sofer Janko Muškata, sin kavarnarice iz Cerknega, in neki Ivan K. pa sta odšla peš naprej ter prekorajčila našo mejo. Tu ju je ustavil graničar in zahteval, da se legitimirata. Ker nista imela nobenih izkazov pri sebi, ju je pozval, naj mu sledita h komandantu na stražnico. Fanta sta res sledila vojaku na stražnico.

Tam sta sedla na klop, nenadoma je pa Muškata planil kvišku, zbežal iz stražnice, preskočil plot in začel teči, kar so ga nesele noge. Graničar je klical za njim »stoj!«, toda begunec se za klic ni zmenil. Graničar je dvakrat streljal, pa ga ni zadel. Begunec se je spustil po strmi grapi hudournika. Graničar je ponovno klical za njim, naj se ustavi, ker se pa le ni hotel, je zopet streljal. Dve kroglici sta zadelo begunca, ki se je zgrudil smrtno zadet.

Iz Škofje Loke je odšla v ponedeljek komisija sreske izpostave, ki je uvedla podrobno preiskavo. Ugotovila je, da graničarja ne zadene nobena krivda, ker je storil samo svojo dolžnost. Kaj je bilo vzrok Muškatovega bega ni znano, nerazumljiv je njegov strah pred zasiljanjem. Vse kaže, da je hotel najbrž tihotapiti, pa ga je bilo strah pred zasiljanjem, ali se je pa bal italijanskih oblasti, če bi zvedele, da je bil na našem ozemlju.

Poskušen vlom v »Jugočeško«

Kranj, 2. novembra.
Snoči je bil poskušen drzen vlom v prostore tovarne »Jugočeške« v Kranju. Okrog polnoči je zbudilo nočnega čuvarja Ivana Smađala močno pasje lajanje. Šel je v smeri, odkoder je šel pas, in opazil neznanca, ki je bil prepezel dva metra visoko ograjo ter je stal že na tovarniškem ozemlju. Smađal je odšel po vratarja Franca Pautriha in ga zbudil, nato pa sta oba odšla na kraj, kjer je stal neznanec. Tega je med tem napadel pes čuvaj in se divje zaganjal vanj. Na Pautrihovo vprašanje, kaj dela tam, je neznanec dejal, da je splezal čez ograjo, ker si je hotel v tovarni poiskati udobno prenočišče. Pazičnik in čuvaj sta ga prišla in odgnala v občinski zapor ter obvestila orožnike. Ti so ugotovili, da gre za 22letnega brezposelnega delavca Antona M. iz Hraštnika. Sprva je vztrajal pri svoji prvotni izpovedi, pozneje pa je priznal, da je hotel s petimi tovariši vlomiti v tovarno. V zvezi s tem so orožniki davi že aretirali vseh pet njegovih tovarišev, ki so vsi brezposelni delavci.

M. je pri zasiljanju povedal, da so bili snoči v neki gostilni. Ko so jo zapustili, so se začeli pogovarjati, kako bi prišli do denarja. Sklenili so vlomiti v tovarno »Jugočeške«. M. naj bi splezal čez ograjo in vlomil, nakradeno blago naj jim pa nosil k ograji. Ker se je M. baže branil, so ga zagrabil in vrgli čez ograjo. Zani-

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

mivo je, da vseh pet aretirancev taji vsa ko krivdo.

Beležnica
KOLEDAR
Danes: Sreda, 2. novembra, katoličani: Verne duše, Zdanila; pravoslavni: 20. oktobra.
DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Pesem noč.
Kino Ideal: Quo vadis
Kino Dvor: Njepremagljivi.
ZKD: »Ingagie« ob 14.15 v kinu Matic.
DEZURNE LEKARNE
Danes: Bahovec, Kongresni trg 12; Ustar, Sv. Petra cesta 78; Hočevar, Ljubljana VII, Celovška cesta 34.
INOZEMSKA BORZE
Curih, Pariz 20.37, London 17.15, Newyork 518.50, Bruselj 72.075, Milan 26.55, Madrid 42.50, Amsterdam 208.60, Berlin 123.175, Sofija 3.74, Praga 15.36, Varšava 58.10, Bukarešta 3.085.

Izpod sita in rešeta

Kako je že zapel rajnik Homer in za njim naš Koseski: Zarko objeta v dotik... Take cvetke smo trgli v starih časih v gimnaziji skrivaj z bogatega vrta našega nepozabnega prevajalca. Večna škoda, da ni več Koseskega! Koliko hvaležnega dela se je že nabralo zanj od njega dni in kako bridko ga pogreša naš književni jezik! Smeti in navliako so začeli sejati vanj njegovi grobači. Ta jo zavije preveč po južnem vetru in si steče zasluge za našo zajednico, oni hoče s šlagerji zapeljati naš mili rod na kriva pota. In kaj je treba tega jezičnega strupa? Saj znamo Slovenci tako lepo povedati vse po domače, po svoje, da nam res ni treba nobene tuje navlake.

Postavim zakaj bi poslušali Cvirnovne šlagerje, ko pa imamo domače tolkače? Toraj zapomnite si: nemški šlager je naš slovenski tolkač. Pa da ga ne bo kdo zamenjal s tistim, ki naš kmet tolče z njim prašičem kuhano repo ali sebi jabolka in tepke za sadjevec. Trpeli tudi ne bomo več, da bi govorili naši krojači o knopfleherjih, ko imamo tako lep domač izraz gumbač. Ali šubiks = čevljač, aufbiks = pretepač, kopfuh = glavač, vestja = trebuhač in recimo dirigent = mahač, režiser = usmerjač, lokomotiva = puhač in aeroplan = letlač.

Med. univ.
DR. AHČIN M.
LJUBLJANA, Privoz 20
ordinira od 2. do 4. ure
Telefon 3256

Narodno gledališče
DRAMA
Začetek ob 20. uri.
Sreda, 2. novembra: Lopez, Red Sreda.
Četrtek, 3. novembra: Gospa Inger, Red A.
Petek, 4. novembra: Zaprtó (generalka).
Sobota, 5. novembra: Veseli vinograd. — Premiera. Izven.

Ljubljanska drama vprizori drevi ob 20. Bartolovo igro Lopez v običajni zasedbi za stalni abonma Sreda.
Gospa Inger na Oestrotu. Velezanimivo lisenovo dramo Gospa Inger na Oestrotu v režiji g. Marije Vere ponovi naša drama v četrtek 3. t. m. za red A.

Pemijera Veseloga vinograda se vrši v soboto 5. t. m. Veseloigra, ki je ponela ime avtorja Karla Zuckmayerja med svet, velja za eno najodličnejših veseloiger, kar jih je bilo napisanih po vojni. Snov je vzeta iz življenja na deželi za časa trgatve. Delo je odlično poslovenjeno. Opozarjamo že danes na to premijero, ki bo dobrodošla vsem, ki ljubijo zdravo kmetstvo govorico in vedre šege in običaje vinskih gor. Predstava se vrši izven abonmaja.

OPERA
Začetek ob 20. uri.
Sreda, 2. novembra: Zaprtó (generalka).
Četrtek, 3. novembra: Zaljubljen v tri oranže, Red C.
Petek, 4. novembra: Zaprtó.
Sobota, 5. novembra: Hlapec Jernel, Red B.

Prokofjeva opera Zaljubljen v tri oranže v deloma novi zasedbi in tudi novi inscenaciji se poje prvič v letošnji sezoni v četrtek 3. t. m. Ko je bilo to delo prvič izvajano na slovenskem odru pred kakimi 4 leti, je vzbudilo vsesplošno zanimanje in bilo zelo privlačno. Tudi letošnje vprizoritev sta pripravila prof. Šest in kapelnik Nako Štrifof. Kralja Trefa poje g. Julij Botetto, ki je to težko igralsko partijo v pevskem in igralskem oziru odlično izvedel v vseh detajlih. Predstava je v vsakem pogledu skrbno pripravljena in priprčani smo, da bo popolnoma uspeła tudi v letošnji sezoni. Prva vprizoritev se vrši za red C.

Ljubljanska opera pripravlja v popolnoma novi zasedbi in inscenaciji ter režiji g. Cirila Debeveca Massenetoovo opero »Manon«.

EDINA TRGOVINA ČEVLJEV V SELENBURGOVI ULICI
»TEMPO«, oddelek za gotovino LJUBLJANA, Šelenburgova ul. 4, dvorišče

— Foto-sport zadovoljivi vsakogar s kamero, kupljeno pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9 Centik, bravplato. —; Srajce bele in modne, kravate in žepne robce, ima najceneje trvdka Karničnik, Stari trg 8. —; Najmodnejši brlviski in damski salon v palači Grafike se priporoča. 105-T

Beli zobje: Chlorodont prijetno osvežujoča zobna pasta s poprovo meto tuba Din 8.— in Din 13.—

Dnevne vesti

— **Belokranjci!** »Slovenski Narod« je edini list, ki posveča največjo pozornost Beli Krajini. Redno objavlja poročila iz vsakega gospodarskega, nacionalnega, kulturnega in družabnega življenja, sledi vašemu razvoju in delu za povzdigo tujkega prometa in vas v tem pogledu podpira v propagandi kar dokazuje preko 20 večjih članov, objavljenih v letošnji sezoni. Enako sledi delu ljubljanskih belokranjskih društev in prinaša poročila o istih. V prihodnjem letu bo prinašal še več gradiva iz Bele Krajine in skrbel za tujsko prometno propagando. Da pa bo vse to mogoče, mora seveda imeti tudi čim več naročnikov v Beli Krajini. Ker je naročnina minimalna in sicer samo 12 Din mesečno, se bo gotovo vsak zaveden in napreden beli rojak naročil na naš list in se tako za zimo preskrbel z dnevnikom, katerega vsebina je vedno zelo zanimiva. Vabimo torej vsakega med naše naročnike in prijatelje.

— **Izpremembe v članstvu Zbornice za TOI** v Ljubljani. Minister trgovine in industrije je imenoval za člana v industrijskem odseku ljubljanske zbornice TOI g. inž. Oskarja Dračarja, tovarnarja v Mariboru, za njegovega namestnika pa g. inž. Antona Kljanca, člana uprave Trboveljske premožopokopne družbe v Ljubljani.

— **H kongresu pravnikov slovenskih držav** v Bratislavi 1. 1933 so že prispela prva ruska dopolnila k načrtu slovenskega pravnega nazivostvoja. K obravnavi znanstvenih vprašanj se je prijavilo mnogo poljskih pravnikov. Bolgarski pripravljalni odbor je že določil dva glavna poročevalca in 13 koreferentov, jugoslovanski pa 6 referentov in 9 koreferentov. Naši pravniki pripravljajo za kongres skupni izlet v Tatre in v nekaj večjih mestih ČSR.

— **Novosadsko žensko pevsko društvo** na Češkoslovaškem. Te dni odputuje na Češkoslovaško na koncertno turnejo žensko pevsko društvo iz Novega Sada, ki priredi koncerte v Bratislavi, Brnu, Plzni, Prazi, Kraljevem Gradu in Zlinu. Pokroviteljica zbor je kraljica Marija, dirigent pa Svetolik Paščan - Kojanov.

— **Smrt našega dobrega prijatelja.** V Kolnu je umrl v soboto bivši lekarnar in dolgoletni provizor lekarnar Leustek v Ljubljani mag. pharm. Ladislav Štepan. Pokojni je bil velik prijatelj Slovencev in navdušen Sokol. Mnogo je žrtvoval za sokolski Tabor v Ljubljani, kjer je bil splošno znan in priljubljen. Bodi mu lahka zemlja!

— **Kongres šoferjev.** Uprava združenja beograjskih šoferjev obvešča vsa združenja šoferjev in vse šoferje v državi, da je prometni minister na prošnjo združenja dovolil polovično vožnjo udeležencem kongresa Zveze šoferjev kraljevine Jugoslavije, ki bo 5. in 6. t. m. v Beogradu. Udeleženci kongresa kupijo na odhodni postaji vozni listek, ki velja s potrdilom predsedništva kongresa tudi za povratek. Polovična vozna velja od 2. do 4. vstega 9. t. m. za III. razred potniških in brzovalov. Udeleženci kongresa naj se po prihodu v Beograd zglase v pisarni združenja beograjskih šoferjev v ulici Jovana Ristića št. 17.

— **Izplačilo pokojnin v inozemstvu.** Ministrski svet je na prošnjo finančnega ministra sklenil, da se razveljavijo vsa doslej izdana dovoljenja glede izplačevanja pokojnin v inozemstvu s tem, da se 1. decembra 1932 ustavi to izplačila bodisi, da so se pokojnice izplačevale direktno upokojencem ali pa potom pooblaščenec. Pokojnice za december 1932 bodo izplačane takim upokojencem samo v dinarjih.

— **Bajke o Gorjancih** bo pravi v petek ob pol 12. v šolskem radu učitelj g. Viktor Pirnat, ki se je pravkar vrnil s skupščine Jadranske Straže v Skoplju.

— **Članom učiteljskega pevskega zbora.** Za potovanje na koncert v Maribor določa član učiteljskega pevskega zbora članske karte, na podlagi katerih bodo dobili na postajah četrtinsko vožnjo. Karte razpošlje odbor.

— **Smrt načelnika ministrstva pravde.** Včeraj dopoldne je umrl v Beogradu načelnik ministrstva pravde Dragotin Janić.

— **Naš poslanik v Moskvi.** S kraljevim ukazom je imenovan za poslanika v Moskvi pomočnik zunanje ministra dr. Lujo Bakotič, a naš dosedanji poslanik v Moskvi Momčilo Jurišić je imenovan za pomočnika zunanje ministra.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo jutraj hladno in megleno, čez dan pa lepo. Včeraj je bilo pri nas lepo, po drugih krajih naše države pa deževno, v Sarajevu je celo snežilo. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 20, v Zagrebu 12, v Mariboru 11, v Ljubljani 9, v Beogradu 7, v Sarajevu 4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 769,4, temperatura je znašala 1 stopinjo.

— **Obsodba ubijalca Jovanovića-Lune.** V Nišu je bila včeraj izrečena obsodba v procesu proti Stepanu Proticiu, ki je bil obtožen uboja vojvode Jovanovića-Lune. Protic je bil obsojen na 5 let težke ječe, vdovi pa mora plačati naknadno še 18.000 Din.

— **Za Vse svete je hotel umreti.** V Zagrebu si je obeshi včeraj popoldne ruski emigrant Mihošnjič Simon, star 35 let. V našo državo je prišel pred 10 leti in je nastopal po raznih lokalih kot muzikant.

— **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 14. t. m. ponudbe gled dobave 50 kubnih metrov hrastovega jamskega lesa, glede dobave vijakov, zakovic, žičnikov, železa, dimnih cev, kosila, žice, bele pločevine, spiralnih svetrov itd. Oglas z natančnejšimi podatki je na vpogled v zbornici TOI.

JUTRI PREMIERA LETOSNJE NAJSLAJŠE UFINE OPERETE

Plavi sen

Vesela ljubavna zgodba dveh čistilcev oken in ene dražestne pivolase deklice!

Lilian Harvey
Willy Fritsch
Willy Forst

* Tri najslajšej-
* si filmske zve-
* zede, povezane s
* sladkimi arija-
* mi

W. R. Heymannove

muzike, povezane v sladko film-
sko opereto!

JUTRI PREMIERA!

Elitni kino Matica

Iz Ljubljane

— **Ij Včasih je bilo tudi na vse svete** vse drugače, so tožili včeraj ljudje. Zlasti so se pritoževali stari berači, ki se niso pozabili, da so ljubljanski pekli prejšnja leta pekli poseben kruhek za ta praznik, prešce, ki so ga delili zastojnim odjemalcem in beračem. Prešca je bila tako velika, da si se je za silo najedel. Zdaj so pekli pozabili na lepo tradicijo in bi jih užalili, če bi se čudili, zakaj ne pečejo več kruhka za verne duše. In koliko je bilo včeraj v mestu na nogah »vernih duš«! Brezposelni in pokolnici berači so kar rojili. Vsi ljubljanski pekli bi jih ne mogli nasititi, vendar pa niso hoteli peči: prešce le zaradi tega. Najbrž se ta lepi običaj ne bo nikdar več obnovil.

— **Ij Kantliva v vojašnici** kralja Aleksandra I. v Ljubljani se bo oddala v zakup za dobo 3 let. Pravico do tega imajo izključno vojni invalidi. Prošnje je vložiti neprekinjeno do 10. t. m. dopoldne v pisarni oblastnega odbora Združenja vojnih invalidov kraljevine Jugoslavije, šentpeterske vojašnice. Prošnji je priložiti pravomočno rešitev o prevredbi po novem inval. zakonu, npravnstveno spričevalo, domovinski list, potrdilo pristojne oblasti, da izpolnjuje prošnec vse pogoje po obrtnem zakonu za vodstvo kantine, potrdilo o plačanih davkih za 1. 1932, potrdilo Združenja vojnih invalidov, da nimajo niti kantine, niti trafike in svojo fotografsko sliko iz 1. 1932. V prošnji se mora prošnec obvezati, da bo vestno in točno izpolnjeval vse pogoje, da bo na določenem mestu postavil barako za kantino na lastne stroške in da bo kril vse pristojbine za pogodbo. — Oblastni odbor U. V. Lj. Ljubljani.

— **Ij Literarni večer Ilke Waschetove.** Ilka Waschetova je najplodovitejša sodobna slovenska pisateljica. Izdala je že več knjig za mladino, pred par leti pa v založbi »Tiskovne zadruge« roman iz baročne Ljubljane »Umirajoče duše«. Na literarnem večeru, ki ga bo imela v petek 4. t. m. ob 8. zvečer v društvu »Krkac« pri Mikliču, bo brala odlomek iz svojega še neznatnega romana »Vrajiše deklice«. Roman se dogaja na Dolenjskem. Pisateljica je osredtčila svoje pripovedovanje okoli Valvazarja, živečega na gradu Bogenšperk pri Litiji in na njegovo učenko Marijo Troštovo, poznejšo ženo mestnega sodnika v Krkcu. K. j. kot čarovnik obsojdi na smrt na grnadi. Ker so literarni večeri za stopnic našega ženstva veli redki, je pričakovati za literarni večer Waschetove velikega zanimanja. Po literarnem večeru godba: Vstop je vsakomur prost!

— **Ij Puharjeva ulica** se bo v sektorju med Dunajsko cesto in Gledališko ulico z današnjim dnem zaprla za vsak promet in to vsled tega, ker je po njej opasna noja in vožnja toliko časa, da bodo dogotovljene nove zgradbe, ki so sedaj zidavi na bloku Ing. Dukiča.

— **Ij Spored koncerta baritonista Borisa Popova.** Koncert je dvodelen. Prvi del obsega naslednje skladbe: Rimski-Korsakov: Prorok. Grečninov: Smrt. Borodin: Velika arija iz opere Knez Igor. Musorgski: Arija iz opere Hovanščina. Čajkovski: Arija iz opere Jolanta. Rečkunov: Morje. Pesem. V II. delu je na prvem mestu Masseneta z arijo iz opere Herodiada, nato sledi Gerbič s pristnim slovenskim samosplovom Pojdem na prejo. Zatem zapoje Rubinsteinovo antjo iz opere Neron. Rossinijevo arijo Figara iz opere Seviljski brivec in dve španski pesmi: Peresa Soriana El Guitarico in Jose Padilla: El Relicario. Na klavirju spremlja odličnega pevca kapelnik dr. Svava. Izredne kvalitete odličnega pevca nam nudijo prvo vrstno umetniški užitek. Predprodaja vstopnic v Maticni knjigarni na Kongresnem trgu.

— **Ij Predavanje o Kavkazu.** SPD priredi v torek dne 8. novembra svoje drugo letošnje predavanje. Povabilo je dunajkega alpinista Hansa Slezaka, ki bo

pripovedoval o svojih turah v Kavkazu. Opozarjamo že danes planince, da se gotoro udeležijo te zanimive prireditve.

— **Ij Vojni invalidi,** ki se odpojejo k slavnosti razvija invalidskega prapora v Beograd iz Ljubljane dne 4. t. m. ob 8. uri zvečer z brzovalom, naj se zbero najkasneje do pol 8. pri pomožnih blagajnah denno od kolodnorske restavracije in se pridružio rediteljem, ki so določeni njihovim kraj. odborom. Reditelji naj pobežejo vozovnice in jih pustijo žigovati pri postajni blagajni. Vodja transporta pa bo tam odkazal prostore v vozovih za udeležence posameznih kraj. odborov.

— **Učiteljski pevski zbor** iz Ljubljane priredi koncert v nedeljo 6. novembra v Celju v dvorani ljudske posojilnice ob pol 17. uri. Koncert bo dirigiral prof. Kumar Srečko. Na sporedu so skladbe najboljših jugoslovanskih skladateljev, katere izvajata mešani in ženski zbor.

— **Ij Danes in jutri** zadnjikrat »Ingagie« v Elitnem kinu Matici. »Ingagie« je film o gorili, o lovu in vseh opasnostih, ki so združene z ekspedicijskimi v pragozi, v domovino človeške optice. Film »Ingagie« nam predočuje lov na divje zveri, čigre in leve, najbolj napet pa je prizor, ki v njem vidimo živo zamorko v smrtneju objemu pošastne gorile. Film »Ingagie« predvaja ZKD še danes in jutri, obratrat ob 14.15 v prostorih Elitnega kina Matice.

— **Ij Danes zadnjikrat** »Pesem noč«. Ljubitelje lepega petja opozarjamo, da poje slavisti tenorist Jan Klepura danes neprekinjeno zadnjikrat v Elitnem kinu Matici v najlepšem filmu letošnje sezone »Pesem noči«. Ker mora Matica film že po zadnji predstavi poslati v Sarajevu, vabimo k današnjim predstavam vse tiste, ki tega divnega filma še niso videli in slovitnega pevca slišali. Ker je film »Pesem noči« res eden najboljših in najlepših filmov sedanjosti, naj nihče danes ne zamudi zadnje prilike ogledati si to krasno filmsko delo. — Jutri predvaja Ufina operete »Plavi sen« z Liliano Harvey, Willyjem Fritschem in Willyjem Forstom. Mužička Werner R. Haymann.

— **Ij Sadni sejem** od 5. do 7. novembra na ljubljanskem velesajmu bo zelo zanimiv ne le po makavnosti raznovrstnega sadja, temveč tudi zaradi tega, ker bo to sadje naprodaj le v ameriških zabojih, težkih okrog 20 kg. Na prodaj bo več vagonov najzbranejšega sadja iz dravske banovine.

— **Ij Hišni posestniki,** ki še niso vložili prijavi dohodkov od zgradb za leto 1933 v oktobru t. l. se opozarjajo, da jih vložje vsaj do 15. novembra 1932 ter obenem v prijavi sari opravijo zamudo, da se izognejo s tem predpisu kazni po čl. 137 kak o neposrednih davkih.

— **Ij Vsi zavezanci,** ki so bili dosedaj breuspešno opominjani, da plačajo banovinski kučnik, ki jim je predpisan za leto 1930 in 1931, se pozivljejo, da v izogib nadaljnjih izvršilnih stroškov plačajo takoj na banovinsko kuluکو za omenjeni leti predpisane zneske, ker bi se sicer v najkrajšem času vršil rušeb njih preminin.

— **Ij Nesreča in napad.** Kljub ogromnemu prometu, ki je včeraj dopoldne in popoldne v mestu in zlasti na vseh cestah, ki vodijo na pokopališče, se ni pripetila v Ljubljani niti najmanjša nesreča. V bolnico so pripeljali samo enega ponesrečenca iz Prigorice pri Kočevju. Je to posestnikov sin Janez Kramer, ki ga je konj v blevu brenil in levo nogo in ga precej poškodoval. — V bolnico je moral tudi trgovski pomočnik Ivan Povše iz Most, ki ga je v ponedeljek zvečer nekdo v gostilni udaril s steklenico po glavi.

— **Ij Samomorilni kandidat.** Znani atlet in sofer Ivan Š. se je naveličil življenja, pa si je na svojem domu na Viču prerezal žile na rokah. Fropelali so ga v bolnico, kjer so ga obvezali. Puščanje krvi mu ni pravi nič škodovalo in bo lahko bolnico kmalu zapustil. Kaj je bilo vzrok poskušeneega samomora, ni znano.

— **Ij Novi »Začetniški plesni tečaj«** Jemkove žole v »Kazinic« se vrši izjemoma v četrtek 3. t. m. ob 20. V petek »Nadaljevalni tečaj«. 575-n

— **Ij Izbrani plesni tečaj v »Kazinic«** dneva odpade, prihodnji zopet v sredo 9. novembra. 575-n

Iz Trebnjega

— **Na grobovih.** Na včerajšnji praznik vseh svetnikov se je komemoracijskega dopoldneva, ki ga je priredilo Sokolsko društvo, udeležilo mnogo občinstva. V žalnem govoru se je govornik spominjal vseh pokojnih bratov in sester, še posebej pa vseh v vojni padlih bratov. Pri žalni svečanosti je sodeloval pevski zbor, ki je zapel žalostinke. Popoldnatih obredov na pokopališču se je udeležilo mnogo vernikov. Obrede je vodil dekan trebnjski ob asistenci duhovščine. Pomnožen pevski zbor je zapel žalostinke. Pokopališče je bilo kakor cvetoč gal, saj so vsi okrasili grobove z jesenskimi cvetjem in prilžgali na njih nebroj svečk.

— **Nedeljskega zborovanja JRKD v Nove-m mestu,** na katerem sta pogoščala poleg mnogih postancev tudi poslanec nove-meškega sreza g. Anton Klinc in minister socijalne politike g. Pucej, se je udeležilo mnogo tukajšnjega kmetskega ljudstva, ki je z zanimanjem sledilo izvajanjem govornikov in odobravalo delo in stremiljenje za zboljšanje razmer vseh stanov.

— **Nezgod.** Kolesarji so navadno prvi zaradi brezobzirnega divjanja se pripetilo mnogo nesreč, ki pa ostanejo večinoma žal brez posledic za take brezobzirne. ki se znajo po vsaki nezgodi hitro umakniti. V soboto popoldne je neznan kolesar vozil po cesti iz Ponikev proti Trebnju. Zaradi prehitre vožnje je zaneslo vstran in je hudo poškodoval mimoidoče potnika Trpina Franca iz Suhorja, občina Prečna. Kolesar je pešca še ozmerjal ter izjavil, da se piše baje Bratkovič Jože iz St. Jerneja. Ker je podan sum, da je kolesar navedel napačno ime, požveduje za njim orožništvo. Prav bi bilo, da bi bili taki brezobzirni najobčetnejše kaznovani.

... pere
ALBUS-terpentinovo milo.
Razkrojilna moč terpentina in ALBUS-mila nudita v ALBUS-terpentinovem milu idealno pralno sredstvo.
Lahko, brez truda in bolj naglo, belo in čisto pere ALBUS-terpentinovo milo.

— **Nezgodna cestnega valjarja.** Kakor smo že poročali, nasipajo po Trebnjem drž. cesto. Težak valjar, ki si ga je oskrbela cestna uprava, je vozil po debeli plasti gramozu. Naenkrat je pa odpovedal. Bajne ni dobival dovolj olja in stopili so se uložki. Pogon se je ustavil in valjar je občital na gramozu pred šolo. Zaradi ogromne teže je bilo pa precej težko spraviti valjar v garažo. Po daljšem prizadevanju so valjar na umeten način spravili v pogon, in sicer z vrvmi, ki jih je vječklo 6 moč. Z veliko težavo so valjar spravili izpred šole v garažo, t. j. približno 200 metrov, v skoro dvurnem zelo napornem delu. Valjar je že popravljen in svoje delo na cesti zopet opravlja.

Iz Celja

— **Pokopališče o Vseh svetih.** Ze v ponedeljek 31. oktobra so romali številni Celjani in okolčani na celjsko pokopališče, da okrase grobove svojih dragih Velik naval na pokopališča pa je bil v torek. Ves dan so vozili avtomobilj in mestni avtobusni na mestno in na okoliško pokopališče. Popoldne so zapeli združeni zbori Celjskega pevskega društva, »Ojkec in Katoliškega prosvetnega društva pod vodstvom g. Mirka Močana na okoliškem pokopališču Jelenovo, Usliši nas, Gospod« in Prelovočev, »Zadnje slovo«, na mestnem in vojaškem pokopališču pa, »Usliši nas, Gospod« in Prelovočev, »Oj, Doberdobe«. Moški zbor celjske »Svobodec« pod vodstvom g. C. Preglja je pel na mestnem, okoliškem in bolniškem pokopališču Klasovo, »Mir« in Pregljevo, »Mirno spava«. Stetje obkavalocev pokopališče je prevzelo društvo »Rdeči križ«, ki je pri vzhodu na pokopališča pobiralo prostovoljne prispevke za najubožnejše. Dopoldne je stajalo sonce; popoldne pa se je nebo pooblačilo, dežja pa k sreči ni bilo.

— **Uradni dan** Zbornice za TOI za Celje in celjsko okolico bo v torek 8. t. m. ob 12. dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje, Razlagova ulica 3, pritiščje, levo.

— **Mladinska sekcija »Soček«** v Celju ima redne sestanke vsak četrtek ob 20. Prihodnji sestanek s predavanjem bo v četrtek 3. t. m. Sestanek je obvezen za vse člane mladinske sekcije, vabljeni pa so tudi člani društva »Soček«.

— **Novi grobovi** v oktobru. V celjski mestni in okoliški občini je umrlo v oktobru 31 oseb. V Celju je umrlo 22 oseb (4 v mestu in 18 v javni bolnici), v okoliški občini pa 9 oseb (2 moška in 7 žensk).

— **Umri** je v ponedeljek 31. oktobra v Celju, Krekov trg 8, v 74. letu starosti višji sodni svetnik v pokozju g. Alfonz Galinger, tist magistratnega direktorja g. Iva Subica v Celju. Pogreb se vrši danes 2. t. m. ob pol 16. iz hiše žalostj na mestno pokopališče. Pokojniku bodi ohranjen blag spomin, preostali naše iskrene sožalje.

— **Zlata zapestnica** je bila najdena 31. oktobra dopoldne v mestu. Lastnik jo dobi pri predstojništvu mestne policije.

Z Jesenic

— **Praznovanje vseh svetih.** Na praznik vseh svetih je bilo naše pokopališče spreminjeno v pravi cvetlični vrt. Od vseh strani so prinašali svoji cele kite cvetja in ga polagali na grobove svojih dragih. Bil je krasen jesenski dan in na pokopališču je romalo na tisoče ljudi. Popoldne se je zbralo na njih mrtvih nad 4000 ljudi, ki so prišli od blizu in daleč, da počaste spomin na svoje pokojne. Po cerkvenih obredih so pevci zapeli nekaj žalostink, zvečer pa je zagorelo na pokopališču na tisoče lučk.

— **Sport.** V nedeljo popoldne se je vršila na igrišču SK Bratstva na Jesenicah nogometna tekma med kombiniranim moštvom ljubljanske Hribe in I. moštvom jeseniškega Bratstva. SK Bratstvo stalno napreduje v vseh panogah sporta, kar je danes, da se spušča v boj tudi z najbolj renomiranimi nogometnimi klubi naše banovine in to z lepimi rezultati. Igra sama na sebi je bila zelo zanimiva še predvsem zato, ker so padli v prvem času vsi golji.

v korist Bratstva, kar je morda pripisati veliki sreči domačih igračev, ali pa zato, ker se gostje niso mogli takoj znebiti. Končni rezultat tekme pa je bil 6:4 za goste. Tekma je bila predvsema zelo lepo. Od domačinov sta se odlikovala vratar Brun Viktor in desni krilec Razinger Stanko, ki sta igrala zelo požrtvovalno. Od gostov pa je bila središnja desna krilaska zveza, ter desni in srednji krilec. V splošnem so gostje domače moštvo v tehničnem pogledu daleč nadkrižjevali ter pokazali v vseh pogledih lepo igro in sportno disciplino. Treba pa je na vsak način grajati poseganje dela občinstva v samo igro in to na tak način, ki spravlja občinstvo pred gosti v zelo čudno luč. Dolžnost vseh jeseniških sportnih klubov je, da teke ekscese in druge škodljive pojave, predvsem na lokalni patriotizem, izločijo iz sportnega življenja, ker ugledu sporta močno škodujejo in napravljajo tako pred gosti kakor tudi pred velikim delom pri-sotnega občinstva mučen vtis.

Iz Novega mesta

— **Prekopl.** Med letom so bili na star-em pokopališču izkopani in preneseni na novo: Zobec Jakob, Janez in Neža — Novak Anton in Marija — Garzaroli Ivana — Šafer Anton in Jera — Božič Anton, Ana in Franc — Jelenc Josip — Perko Neža — Prijatelj Anica — Seldl Ferdinand, Alojzija in Hermina — Kastelic Marija — Jaklič Katarina in Julij — Kalcic Ignacij in Anton — Bervar Valentin in Apolonija — Škaberna Franc, Jožeta in Florjan — Andrejčič Peter — Ogoreutz Jožef — Andres Josip in Marija — Klemenčič Franc (oče in sin) ter Franciška. Staro, opuščeno pokopališče bo skoro prazno. Vsa, komur razmere le količjak dopuščajo, je dal prepešljati svoje ranjke. Pač velika ljubezen je to, ki nas veže z njimi!

— **Vreme** imamo zelo slabo. Ze nekaj dni se menjačo hudi nalivi z burjo in ju-gozapadnikom. Gosta megla leži vsepo-vosod.

— **Gobarji** so prišli letos na svoj račun. Se v teh mokrih, mrzlih dneh rasto tako krasni ajdovčki, da jih je kar vse-lje videti.

Zvočni kino Ideal
Danes neprekinčno zadnjikrat
Quo vadis?
Najgigantnejši vellefilm vseh časov!
Ob 4., 7. in 10 zvečer

S Koroške Bele

— **Smrtna kosa.** Po dolgotrajni boleznj je preminul v bolnici bratovske skladi-nice v 26. letu starosti g. Zmitrek Fran-ce, bivši tovarniški delavec na Jesenicah. Pokojni, ki je bil idealen mladenič ter vsa leta pri Sokolu kot naraščajnik in član, je postal žrtev grozotne tuberkulo-ze, kateri se je izredno trdovratno upral ter ji je moral v ovetu let podležti. Bodi blagemu mladeniču ohranjen trajen spo-min, preostali naše iskreno sožalje!

— **Naš Sokol** je imel v nedeljo zvečer lep poslovalni večer, namenjen sestri Milani Velepičevi, ki je nameščena kot učiteljica v Borovnici, kjer nastopi svoje prvo službeno mesto. Sestra Velepičeva se je marljivo udeleževala na našem gledališkem odru, pomagala pri vzgoji dece in bila tudi sama marljiva telovadka. Želimo ji na njenem prvem službenem mestu v Borovnici mnogo sreče, uspehov in zadovoljstva.

Dr. Documenta

Profletstvo ljubezni

Roman

Zaman je pomnil deset tisoč fran- kov detektiva, ki bi našel označena dva moža.

Ko so bila vsa običajna sredstva izčrpana, je Robert sklenil nadaljevati iskanje na svojo pest.

Preobleden v obrezovalnega de- lavca je obhodil vse zakotne lokale in beznice, kjer se zbirajo sumljivi po- stopači. Seznanjal se je z nočnimi pičkami, ki so se mu smejale v obraz, ko so spoznale, da noče kupovati lu- bezni.

Pa tudi Carmen je hodila po bez- nicah, kamor niti policija ne stopi ra- da. Iskala je nesrečnega otroka, ob- enem pa tudi Heleno. Informirala se je, kdaj je zapustila hišo v knježjem parku, pa je zvedela, da prevoznik- ska podjetja, ki je prevajalo takrat nje- no pohištvo, ni več.

V posredovalnici za službe so ji dali opise uslužbencev, ki so takrat delali v hiši v Knežjem parku.

Informirala se je o vseh najemni- kih sosednih trgovin, sedanjih in ti- stih, ki so imeli v sosednjih hišah lo- kale v času, ko se je Helena de Mont- laur preselila.

Toda vse njeno prizadevanje je bi- lo zaman... O detekti in Heleni ni bilo duha ne stih.

Robert in Carmen sta se vračala vsak večer utrujena, obupana in raz- očarana nad vsem, kar sta videla čez dan. A vest ju je pekla vedno bolj in vedno strašnejša je postajala misel, da bosta še dolgo ali pa morda do smrti živela v teh groznih mukah.

Navadno sta po povratku doma dolgo molčala, misleč vsak zase:

— To je kazen za greh!

Potem je pa Carmen objela moža in vzdihnila:

— Ljubim te!... Ostani še pogu- men!

Kaj ni bila ta ljubezen njen edini izgovor, edino opravičilo in edino upanje, da jima bo morda odpuščeno, kar sta zakrivila?

Nekega jutra, baš ko sta bila Car- men in Robert vstala od zajutreka, je zapel zvonec in sluga je prinesel vi- zitko.

— Gospod Vernier... Ne poznam ga, — je dejal Robert.

Vprašujoče se je ozrl na slugo, ki je dejal:

— Gospod, ki bi rad govoril z go- spodom polkovnikom, je menda čast-

nik... Ina na prethi trak čustne logi- ke in je brez one roke.

— Naj vstopi v moj kabinet, — je odgovoril Robert. — Takoj ga spre- mem. Sluga je odšel, Robert se je pa obrnil k svoji ženi, rekoč:

— Je kaj novega? Si kaj zvedela?

— Nič... A ti?

— Tudi nič.

— Kaj nameravaš početi danes?

— Na policiji sem videl slike vseh onih, ki so bili aretirani tistega dne, ko sta izginila lopova, ki bi mi bila morala vrniti pisma. Noben aretirane- nec ni podoben falotoma, ki sem se z njima pogajal. Vse kaže in tudi poli- cijski agenti so mnenja, da sta jo po- pihala na kmete, kjer ostaneta nekaj časa, če se bosta mogla preživljati. Če bi pa kaj zakrivila tako, da bi ju aretirali, je na policiji odrejeno paziti strogo na to, da ne uideja, obenem pa obvestiti mene, da sta se tička ujeja. Vsak dan prečitam policijski protokol in se zanimam za aretirance, če ni morda med njimi te dveh lopovov. Detektivji poznajo to sodrgo in so pre- pričani, da se kmalu vrmeta v Pariz, ker lahko samo tu opravljata svoj po- sel. Treba je torej samo malo potr- peti.

— O, da bi le bilo tako!... Jaz sem pa že obupala. Prepričana sem, da je vse najino prizadevanje zaman. In ta zavest je grozna.

In da bi obrisala solze, ki so ji za- lile oči, je padla možu v naročje, re- koč:

— Drago, drago bova plačala svo- jo srečo, Robert... Toda ljubezen mi bo pomagala prenašati vse udarce.

— Obožujem te, — je zašepetal Robert.

Pod njegovimi vročimi poljubi se je Carmen komaj vidno nasmehnila.

— Pojdi brž pogledat, kdo je pri- šel, in vrni se takoj k meni, — je za- šepetala. — Potem določiva skupni program za ves dan.

Robert d'Alboize je našel v svo- jem kabinetu mladega moža. Prišlec ga je spoštljivo pozdravil, Robert ga je pa povabil, naj sede, in čakal, da mu pojasni vzrok nepričakovanega poseta.

— Gospod, — je dejal prišlec, — oprostite, prosim, če se vam zdi moj poset nenavaden in morda celo vsi- ljiv. Prihajam po informacije o dami, ki ste jo nekoč dobro poznali in ki se je morda še spominjate — o Heleni de Montlaur.

— O Heleni de Montlaur!

Robert je tako presenečeno kriknil in prebledel, da se je Paul Vernier ustrašil in ni vedel, kaj bi to pome- nilo.

Robert je hotel vstati, pa je omah- nil nazaj v naslanjač. Ovratnik ga je tiskal, dušil se je.

— To damo, — je nadaljeval Paul Vernier, — je zadela strašna nesreča. Vi bi ji pa morda lahko pomagali, da bi bilo njenega trpljenja kmalu konec. — Helena!... ga je prekinil Ro- bert. — Helena!... Je še živa?...

Povejte!... Odgovorite!

— Da, gospod, živa je.

— Ste prepričani o tem?

— Zagotavljam vas. Saj jo vsak dan vidim in govorim z njo.

— Oh, gospod, srečo nam prin- šate! — je vzdihnil Robert ves iz se- be od veselja.

In odhitel je po stopnicah obvestit Carmen o radostni novici. Služinčad je kar strmela, videč gospoda, kako preskakuje kar tri stopnice in kriči na vse grlo:

— Carmen, Carmen!

Vsa presrašena mu je Carmen hi- tela naproti. Hitel od sreče jo je ob- jel in zajecjal:

— Helena!... Helena!... Živa... Živa!... Helena je živa!

Že pri samem Carmeninem imenu, ki ga je izgovoril polkovnik, je Paul Vernier uganil, da se m uje posrečilo prevzeto poslanstvo.

Še tistega dne, ko mu je Helena de Montlaur pravila, da je prepričana, da je slučajno srečala svojo sestro in njenega moža, je ukrenil Paul vse po- trebno, da dobi informacije o mladem polkovniku.

V vojnem ministrstvu, kamor se je najprej obrnil, mu niso mogli postreči z zaželenimi informacijami.

Polkovnik d'Alboize je bil na do- pustu. V ministrstvu niso vedeli, kje stane. Postrežljivi uradnik mu je de- jal samo, da bo lahko zvedel za na- slov, ko se polkovnik vrne z dopusta.

Kar se tiče njegovega zasebnega življenja, so vedeli samo, da se je v tujini oženil. Niso pa vedeli, kdo je njegova žena.

Zaman je Paul Vernier poskušal tudi zvedeti kaj o vdovi po de Saint- Hyrieux.

Ali ni bila njegova tragična smrt ob uporu kazencev v Kakau ozna- njena pomotoma?

Sledove tako davnega dogodka je bilo težko najti, pač so pa Roberta za- gotovili, da bo vest točna, ker je bila objavljena v uradnem listu, a oblast se nikoli ne moti.

Paul je moral večkrat v vojno mi- nistrstvo, obredel je vse oddelke in čakal cele ure v predsobah, da je končno dobil zaželeno informacijo.

Heleni ni hotel povedati, da je svoj cilj tako rekoč že dosegel. Od jutra do večera se je zadovoljeval s tem, da jo je zagotavljal, da ji pove drugi dan važno novico.

Kampanja proti rumunskemu kralju

Znani prijatelj Madžarov lord Rothermere na vse na- čine rovari proti kralju Karlu

V raznih angleških listih se pojav- ljajo zadnje čase članki, poročila in ve- sti, ki hočejo prikazati zasebno življenje rumunskega kralja Karla v zelo čudni luči. Gre za dobo, ko je živel princ Karel v inozemstvu, ker se je bil od- povedal prestolu. Vsi članki in vesti so se pojavljali in se pojavljajo zlasti v listih, ki jim daje smer znani tiskovni magnat in prijatelj Madžarov lord Ro- thermere. Poročila so pisana večinoma v Angliji na doslej neobičajen način in odkrivajo drastično najdelikatnejše po- drobnosti raznih intimnosti. Rotherme- re se pa ni zadovoljil s tem škandali- ziranjem samo v svojih listih, temveč vpliva tudi na druge liste, zlasti na ted- niške, ki prinašajo podrobna poročila o rumunskem kralju, izvirajoča iz istega vira in najbrž tudi masno plačana.

Rothermere gre pa še dalje. Zadnje čase je poslal v Pariz nekaj svojih agentov, ki stikajo tam za novimi po- drobnostmi in intimnostmi prebivanja sedanjega rumunskega kralja v Parizu. Po Parizu iščejo služinčad, ki je slu- žila pri princu Karlu in jo skušajo pod- kupiti, da bi izdala čim več intimnosti iz njegovega zasebnega življenja. Po- sebno drago plačujejo zlasti najrazlič- nejše fotografije, nanašajoče se kakor- koli na princa Karla in njegovo ožjo okolico. Jasno je, da imajo agenti nekaj uspeha, saj lahko vsako malenkost bo- gato plačajo. Prizadevajo si tudi pridobiti za kampanjo proti rumunskemu kralju nekatere francoske liste, kar se jim zaenkrat še ni posrečilo. Pač so pa pridobili dva francoska pisatelja, ki pripravljata na podlagi zbranega gradi- va knjigo o intimnem življenju rumun- skega kralja. Knjigo sta že ponudila ameriški založništvo »Brentano«, ki ima v Parizu podružnico.

O kampanji proti rumunskemu kra- lju se mnogo razpravlja v Budimpešti, zlasti v političnih krogih. Posebno grof Pallavicini, eden izmed voditeljev ma- džarskih legitimistov, je o tej kampanji zelo dobro informiran. Ko so ga ne- davno opetovano vprašali, ali nima tu svojih prstov vmes madžarska prince- sa Hohenlohe, ki živi v Londonu in je intima prijateljica lorda Rothermerja, se je grof samo pomembno nasmehnil. Zato se po Budimpešti govori, da je vir vseh spletk in klevet o rumunskem kralju salon kneginje Hohenlohe v Lon- donu. Kneginja je imela priliko nave- zati osebene stike z nekom, ki je zelo blizu rumunskemu kraljevskemu dvoru.

in tako so ji prišle na ušesa vesti o za- sebnem življenju rumunskega kralja. To je storila na izrecno željo lorda Rother- merja.

V madžarskih političnih krogih se govori tudi o tem, da je najbrž v kam- panjo proti rumunskemu kralju zapre- ten ministrski predsednik Gömbös in da ima ta akcija zunanjepolitične cilje. Gömbösovi prijatelji seveda to odločno zanikajo. Deistvo je, da bivši ministrski predsednik Bethlen ni opustil svojega starega načrta madžarsko-rumunske personalne unije, čemur pa Gömbös nasprotuje. Mnogi znaki kažejo, da se je Gömbös zadnje čase zelo približal legitimistom.

V madžarskih političnih krogih na- peto pričakujejo, kaj bo storil v tej za- devu Mussolini, ko se bo Gömbös z njim v Rimu osebno posvetoval. Kdaj odpotuje v Rim, še ni določeno, verjet- no je pa, da še pred 15. novembrom. V Budimpešti zatrujejo, da je Mussolini za ožje sodelovanje med Madžarsko, Rumunijo in Bolgarijo. Zanimivo je pa, da se Vatikan nič kaj ne navdušuje za ta Mussolinijev načrt.

Uspeh zamorskih letalcev

Zamorski okraj Harlem v Newyorku je doživel te dni veliko svečanost, ki se je pri nji uveljavil v Ameriki dobro znani zamorski temperament. Zamorci so pripravili sijajen sprejem svojima roja- koma, dvema letalcema, ki sta prele- ameriški kontinent iz Los Angelesa do Newyorka v starem letalu s tako slabim motorjem, da bi se drugi letalci z njim niti ne dvignili od tal.

Herman Jannings in Thomas Allen, zamorska letalca, sta pet let štedita, da sta si lahko kupila aeroplan. Njuna že- lja je bila dramatizirati aspiracije za- morca in naglasiti njegovo hrepenenje po enakovrednosti in enakopravnosti z belokožci. Letalo, ki sta ga kupila za svoje prihranke, je tako staro in obrab- ljeno, da je res pravi čudež, da se nista ponesrečila. Seveda sta letela zelo po- časi, svoj cilj sta pa le dosegla.

Dve ženi.

— Moji ženi se je menda zmešalo v glavi. Naredila mi je kravato iz svoje stare obleke.

— To še nič ni. Moja stara si je na- pravila večerno toaletto iz mojih kravat.

Mošt

sveža pošiljka, vseh vrst stara vina v priznani najboljši kvaliteti — se toči na Cankarjevem nabrežju 5 in Breg 2

I. A. Sunara.

Vezenine — zavesa

najnovější slog, — nizke cene

Matek & Mikeš

LJUBLJANA (poleg hotela Štrukelj)

Sadvita

sadje v čokoladi. — Vrečica Din 5.— — TOVARNA ČOKOLADE »MIRIM«

Naznanilo preselitve

Svojim cenjenim odjemalcem najljubneje na- znanjam, da se preselim 1. novembra 1932 s svojo

špecerijsko trgovino

v razširjene in novo preurejene lokale moje že obstoječe špecijalne trgovine in pražarne za kavo na

Dunajski cesti

vogal Tavčarjeve

ulice šte. 2

Karol Planinašek

STANOVANJE

sobe, kuhinje in pritikljni takoj oddam. — Valentin Vodnikova ulica 15, Zelena jama. 4153

APARAT ZA MASIRANJE

revmatizma in drugih boleznih kakor tudi krojaško peč, poceni prodam. — Prešernova ulica 54/I (Hren). 4144

KONTORISTINJO

samostojno delavko, korespon- dentinjo hrvaščine in nemščine (nemške stenografije) zaneslji- vo knjigovodkinjo z dobro po- slovno prakso, iščemo za takoj- šnji nastop. — Ponudbe pod »Pridna prvovrstna moč na po- stanski pretinac br. 44 Sušak.

BRZOPOPRAVLJALNICA

popravlja čevlje hitro in poceni. — Ljubljana, Selenburgova ul. št. 4, dvorišče. 917

Najcenejši nakup!

KONFEKCIJA — MODA

ANTON PRESKER,

Ljubljana, Sv. Petra cesta 14.

FIGE

v mestu à Din 5.—, zunaj me- sta à Din 3.50 kg. — Sever & Komp., Ljubljana, Geoposvet- ska cesta št. 5. 4088

POSOJAMO

plošče in gramofone »SLAGER«

Ljubljana, Aleksandrova c. 4 (prehod »Victoria« palače)

Prodam nov, dobro ohranjen, samo dva meseca rabljen

PISALNI STROJ,

ki je stal 6000.— Din ter iste- ga prodam sedaj samo za 4900 dinarjev, ker ga več ne potre- bujem. — Naslov v upravi »SL. Narod«. 4063

AMERIK. BRESKEV

Zlahtnih, imamo na razpolago večjo množino od najugodnih do najkamejših. Slive Burbank in drugo sadno grevje. Cene zmerne. Vrtnarstvo Božur in Blazica, Stenjevce pri Zagre- bu. 4129

POSESTVO

lepo, sadonosno in vinogradno, s pritikljami, naprodaj. — daje Ignac Petrovič v Zgornji Polekavi. 4109

AVTO

mali, 4 cilindriški v dobrem stanju, ugodno prodam na obro- ke ali zamenjam za umje. — Martin Omerzel, čevljar, Trbov- lje. 4125

DAMSKI KLOBUKI

že od Din 60.— naprej v naj- večji izbiri vedno zadnje novo- sti samo v modnem salonu — »La Femme Chic«, Ljubljana, Selenburgova ulica 6/L. 107/T

STAJERSKI KROMPIR

kupujem v vsaki množini. — Ponudbe poslati z označeno ceno na A. Pribarič, trgovina krompirja, Zagreb, Palmotiče- va 47. 4149

GRAMOFON

118x60 avtomat iz hrastovine, črno politiran, s 47 ploščami, vse v dobrem stanju — ugodno prodaj Ing. Potočnik, Kot 33, pošta Semič. 4146

MESTO TRG. UČENCA

iščem v veletrgovini mešanega blaga v večjem kraju Slovenije. — Ivan Hernah, Pesnica, Do- brenje št. 14. 4148

Požurite se!

dokler traja stara zaloga nizkih cen!

Nekatere cene naše velike izbire:

Pletenine:	Nogavice:
otroški žemperji od Din 30.—	otroške od Din 4.—
damski žemperji od Din 70.—	damske od Din 7.50
moški žemperji od Din 80.—	moške Din 3.50
otroški skoki od Din 18.—	
ženski refom od Din 16.—	Srajce:
moške hlače od Din 24.—	kombineže od Din 32.—
	moške od Din 25.—
Rokavice:	Torbice in kovčeki:
otroške od Din 13.—	otroške od Din 7.50
damske od Din 15.—	ženske od Din 20.—
moške od Din 15.—	kovčeki mali od Din 13.—
Čevlji:	Steklo:
za male otroke od Din 22.—	kozarci od Din 1.50
dečji Din 50.—	1 liter steklenice od Din 8.50
damski od Din 60.—	liker servis od Din 23.—
damski, garant. krupon podplat od Din 85.—	
moški od Din 80.—	Porcelan:
moški, garantiran krupon pod- plat od Din 98.—	skodelice za črno kavo od Din 6.—
delavski čevlji iz močne kravje kole od Din 90.—	skodelice za čaj od Din 8.50
	servis za črno kavo od Din 85.—

Ant. KRISPER - Ljubljana

Mestni trg 26 Stritarjeva ulica 1-3